

դասակարգէ Հայ աշակերտները որոնք գր-
ւէճէ ընթացաւարտ ըլլալէ ետքն ապրե-
լու հոգ չունենալով, պիտի փափաքին
Հայ լեզուին զգրականութեան ու փիլիսո-
փայութեան հետեւիլ, որուն անհրաժեշտ
կարել որութիւնն առէն ժամանակէ աւելի
զգայի է:

Ի վերջոյ խօսեցաւ Տիար Գ. Ս. Քէ-
պապեան և քսաւ թէ երբ հիմա Հայ լեզ-
ուին պանծացումը կ'ընենք հաս, ո՛չ թէ
մեր այժմու գործածած լեզուին և թեր-
թերու գրած լեզուին այլ Հայ տառերու
գիւտն ընող Սուրբ Հայրերուն ու անոնց
ընկերներուն սովեղէն դարու գրաբար
լեզուին համար է որ կ'իտանք և որով
կարելի է գեղեցկապէս թարգմանել օրի-
նակն ու գրական հեղինակութիւններ
Հայ լեզուին:

Ապա նախնի պէկ Ամիր-Սեան երկիցս
դաշնակի վրայ յոյժ զեղեցիկ կատարներ
լիտի յաջողապէս անկող, և Տիար Բիւ-
զանդ Գաբրիէլեան, ժամանակէ երգելը,
երկու մանրոջներ կարգելով հասնելին
վախճան արուեցաւ: Ինչն մի ասեմախո-
սութիւն և երգեր ծափահարութիւններու
կ'արժանանային միտ: Ենթադրուի որ արաբ
արամաշտութիւններով բաժնուեցան:

Յ. Գ. Ա. Կ. Ե.

ՄԵՐ ՅՈՒՄՈՒՆԵԱՆԸ ԿԵՍԱՐԻՈՅ ՄԷՋ

Գրկնակ Յորեւանը շրջորէն կատարուեցաւ
քաղաքիս մէջ մասնակցութեամբ Հայ Հոռոմէ-
կան և Բողոքական հասարակութեանց. Առաջ-
նորդարանին մէջ Յորեւանական Յանձնախումբը,
Նախագահութեամբ Առաջնորդ Տ. Խոսրով Նոր,
Նախապատրաստական միջոցներ մեզ քառաւ,
Հոկտ. 12 Թարգմանչաց տանի աւտուն Պատարագ
մատուցուեցաւ 3 Քաղերու եկեղեցեաց մէջ, որուն
ներկայ գտուեցան նաև ուսուցիական իւրմըն
և ուսանողութիւնը. Յետոյ մասնակցութեան,
վարձարաններուն մէջ ուսանողութեան քաղա-
քուեցաւ երկու մեծ տներուն նշանակութիւնն
և ապա վարձարանները փակուեցան այդ օրը,
Հոկտ. 13ի առաւուռն հանդիսաւ որ Ս. Պատար-
ագ մատուցուեցաւ Առաջնորդ Նոր կողմէ Ս.
Աստուածածին Մայր եկեղեցոյ մէջ մասնակցու-
թեամբ երկից թաղոց քահանայից և Գարաց
Դատուն. Պատարագին աւուր պատճառի կէս ժա-
մու չափ քաղաքից օրուն պատմական նշա-
նակութիւնը, զոր տակով Ս. Սահակայ եւ Մես-
րոպայ Հայ Ազգին մատուցած թանկա-
զին ծառայութիւնը. Հայուն գոյութեան անհրա-
ժեշտ ազգակները կազմող զիրն ու գրականու-
թիւնն ու անհղութիւններն եկեղեցոյ շնորհիւ
անտարտ մնացած են, որ անոնց հասարակ
աւանդապան եղած է գործերու ընթացքին մէջ.
Հայն իր անցուցած փոթորկայոյ շրջաններուն
մէջ զօտեանդուած ու փրկուած է իր արուեստի
ու տպագրութեան վաստակաւորներուն մեծ քան-
քով արդիւնքին շնորհիւ. Աւրին, գիտական հա-
մոզումով սիրեցէ՛ք մեր գիրն ու գրականութիւնն
և անոնց աւանգապան եղող եկեղեցին, զործ-
նապէս ցոյց տուէր ներկայ քաղաքի առիթով
առաւ նախադասութեան մը իբր մնալու կո-
թող երակատարական զգացումներու. Մեր մու-
սանայ եղբայրներն առատօրէն կ'մասնակցին առ-
այս բացուած հանգանակութեանց իրենց կրթա-
կան վիճակը բարելաւելու:

Հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ
և Հայր մերուն առաջ գրի և տպագրութեան ար-
ուեստի վաստակաւորներու յիշատակին Յաւարտ
Ս. Պատարագի պաշտօնական ընդունելութիւն
կատարուեցաւ Հայկ-Յակոբեան Միացեալ վար-
ժարանի սրահին մէջ համազգային մամլոններուն.
Յանձնախումբն իր նախագահով յարանուանու-
թեանց պաշտօնատուները զոքց ք փոխադարձ
շնորհաւորութիւն:

Ժամը 8ին գրական հանդէս տեղի ունեցաւ
Ս. Սարգիս եկեղեցիին մէջ. Ա.—Առաջնորդական
փոխանորդ Տ. Արիստակէս Բնյ. Բիմուրան և Ս.
Սահակ և Ս. Մեսրոպ և գրիւրի գիտք. Բ.—
Բողոքականաց պատուելի Սանատրկի Եանկեան
Վերականգնելու օգուտը. Գ.— Տ. Աշոտ Բնյ.
Երկաթեան Աստուածաշունչի Թարգմանութիւնն
և անոր մատուցած ծառայութիւնն ի նպատակ
ընդ. քաղաքակրթութեան. Դ.— Կիւմրիշեան
վարձարանի տեսուչ Մինաս էֆ. Սիւնասեան
և Հայ գրականութիւնը տպագրութեան առաջ,
Պարզաբանաց Հայ գրականութիւնը տառերու
գիտէն և տպագրութեան առաջ և յետոյ ա-
նոր կրած զիմաստները. Հայ գրիւր և Ե. տի-
պի գիտք, հայ գրականութեան ծաղիկը, հայ
թարգմանիչները նոր ասպարէզներ քաջին հայ
մտքին ու հայ բանաստեղծին առաջ. Ե.—Տիար
Բ. Վիշապեան, Հ. Յ. Գործիչ. Վերջիսմըն և
ներկայ հայ իրականութիւնը. Ս. Սահակ և Ս.
Մեսրոպ Ռայ կրկանը նմանցուց յեղափոխականի
կեանքին, որ հայ իրականութեան խաւերուն մէջ
մտնելով կ'արտաշնչէ և կ'օժտէ իրական կեան-
քով, հայ գրականութիւնը քաղաքուեց հայ
միտքն ու սիրտը, յառաջ ընկելով Հայկական

հարցը: Եւրաբանիւր բանաստեղծներէ վերջ
ուսումնարանի աշակերտաց կողմէ պատշաճ
երգեր երգուեցան, որ ծափերով ողջունուեցան.
Կեսարիոյ միութեանը Քաղաքական Նախագահ
ու հանձնակար. շնորհակարէ Հայ ժողովուրդի որ
ունեցած է իր սեփական տառերը, որուն շնոր-
հիւ կրցած է քաղաքային արժանաւոր և հա-
ւատարմ մի տարր հանդիսանալով յայս ծա-
կառավարութեան. Կառավարիչ պէլին խօսքերն
ալ ծափերով ողջունուեցան:

Շնորհիւ Առաջնորդ Նոր յորդորանքին և թե-
լազրութեան, Երաժշտանոցի մասին քաղաք
հանգանակութեան մասնակցեցաւ Տ. Ք. Լեւոն էֆ.
Փանոսեան տալով 200 սոկի. Տորթոր հակառակ
իր նիւթական անձուկ վիճակին, իր ազգայնը
զգացուներով և առատամեռն օգիտով անակալի
ընթաց հանդիսակներն որ սրտտրեղութեամբ
ընդ ողջունեցին. Կ. էֆ. Ճամփեան նուիրեց 10 սոկի.
Նուիրատուներու ցուցակը պիտի հրատարակուի
տեղոյս «Հայկ» պարբերականին մէջ, «Հայկ»-ի
քաղաքի թիւ հրատարակուեցաւ Յորեւանի
առիւթ, որուն ծախսը ստանձնած էր Ճամփեան
էֆ. Շարաթ Թարգմանչաց տանի օրը ժամը 6ին
կանանց, նոյն օրը ժամը զիշերուան 11/2ին ա-
րանց և կիրակի գիշեր ժամը 11/2ին կրկին ա-
րանց համար Արամեան աղջկանց վարձարանին
սրահին մէջ ցանկը արտասանուեցան, նուա-
զանդէս և սինժմափոխարի ներկայացուցաներ
տեղի ունեցան. Բնյուր նուազախումբը ցերեկոյթ—
երեկոյթի հանդէսներուն հատրտիւր եղանակներ
նուագեց. Հանգիսակար ուրախ և զոճ տպաւո-
րութեան տակ մեկնեցան:

Կեսարիա, Հոկտ. 12. 8. 8. ԿԵՍԱՐԻՈՅ

ՊԱՆԲԱՆԵԱՆ ԽՆԳԻՐ

ՃԱՌ Մ. ԲԱՍԻՅԻ

ՊԱՍԵՄԵԱՆ, ԱԿՆԱՐԿ

ՊԱՆԲԱՆԵԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶԴԵՆԵՐՈՒՆ ԿՐԿԵ

Հնաագիրք համառօտ կերպով հազար-
դէց Աքադիանային մէջ սերպ վարչապետ
Մ. Բասիւի յայտարարութիւնները, որոնք
Պալքանեան երկրորդ պատերազմէն առաջ
Սերպիոյ և Գալիպոլիոյ միջև տեղի ունե-
ցած զէպերուն և զիւրանագիտական
կնճառութիւններուն իրակատար պատ-
մութիւնը կ'ներկայացնեն, և այս պատ-
ճառաւ մեծ շահեկանութիւն ունին:
Ահաւասիկ Մ. Բասիւի այդ ճառին ամ-
բողջութիւնը:

Այն օրէն,— ուր պատիւ ունեցայ
քաղաքական կացութիւնը պարզելու
ձեզ,— միշտ այսօր պատմական մեծ
զէպեր պատահեցան: Արեւելեան խը-
ղիրը, որ մեծ տէրութեանց քաղաքա-
կանութեան շխաւոր հոգը կ'կազմէր,
լուծուեցաւ Պալքանեան ջրիստոնեայ
Պետութեանց կողմէ, Պալքանեան ազ-
գերուն նպատաւոր կերպով: Օսմ. Պե-
տութիւնը, որ զար մը առաջ իր լուծին
տակ առած էր պալքաններու ջրիստոնե-
այ Պետութիւնները, պարտաւորուեցաւ
եռ քաշուիլ ջրիստոնեայ երիտասարդ
Պետութեանց առջեւէն ու անոնց թա-
ղուլ այն նահանգները, զորս հինգ դարեր
առաջ իւրաքայնացած էր:

Այժմու թէ ճակատագիրն ու գեց
վերահաստատուի այն միւնեոյն ջրիստոնե-
այ Պետութիւնները, որ հինգ դարեր
առաջ կործանեցան թրքական արշաւա-
քին հետեւանքով և սերպ ազգին տալ
Բոսովայի մէջ Թուրքերուն ձեռք ան-
ցուցած բոլոր երկիրները:

Պալքանեան ժողովուրդներն իրենց
կորուցուցած անկախութիւնը ձեռք ան-
ցուցին շնորհիւ իրենց միացեալ ջանքե-
րուն: Այս մեծ ու փայլուն յաջողու-
թիւններէն ետք, զէպեր պատահեցան,
որ Պալքանեան համերաշխութեան փայլը
նահանգուցին, բայց միւնեոյն ասեմ
այդ համերաշխութեան եղծանդոնե-
րուն պատիժը նուիրագործեցին: Մեր-
պիոյ համար միտքարութիւն մ'է որ
անկարելին ըրաւ արիւնահեղ կոխնե-
րու առաջին աննելու համար՝ պատե-
րապէս ընթացքին մէջ երեւան եկած
խնդիրներու մասին, որոնք կրնային
խաղաղօրէն լուծուիլ երկու կողմերուն
շահուն համար: Ո՛չ միայն ազգին ներ-
կայացուցիչները, այլ ըզմանդակ աշխարհ
պէտք է զիանայ թէ Սերպիա առաջար-
կած էր հողերու քաժանան խնդիրը փո-
խադարձ համաձայնութեամբ լուծիլ իրա-